

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/45/2025
Identifikačné číslo spisu: 6123388992
Dátum vydania rozhodnutia: 24.02.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Martina Valentová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:6123388992.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 35724803, zastúpená Remedium Legal, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53255739, proti žalovanému W. T., narodenému XX. V. XXXX, G. - W., M. XXX/XX, o zaplatenie sumy 3.246,24 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 16Csp/33/2023, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 09. októbra 2024 č. k. 7CoCsp/35/2024 - 167, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Námestovo (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 16Csp/33/2023-120 zo dňa 24. apríla 2024 rozhodol, že žalobu v celom rozsahu zamietá (výrok I.) a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok II.)

1.1. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že žalovaný s VÚB, a.s. dňa 01. 10. 2019 o 10:07:20 prostredníctvom GSM zariadenia podpísal zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „VÚB Pôžička“ reg. č. XXXXXXXXXXXXXXXX. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru - VÚB pôžička bezúčelový vo výške a mene 4.010 eur. Vrátenie úveru bolo dohodnuté v 48 anuitných splátkach vo výške 111,40 eura, splatných vždy ku dňu, ktorý sa číselne zhoduje s dátumom splatnosti prvej anuitnej splátky s tým, že termín splatnosti istiny a úroku je totožný s dátumom splatnosti anuitnej splátky, ktorá pozostáva zo splátky istiny a úroku. Splatnosť prvej splátky bola dohodnutá na 31. 10. 2019. V zmluve bol dohodnutý poplatok za úver v sume 40,10 eura splatný ku dňu prvého čerpania úveru, ďalej poplatok za I. upomienku vo výške 1,50 eura, poplatok za každú ďalšiu upomienku 4 eur a ďalšie poplatky uvedené na strane 6 zmluvy. Lehota splatnosti úveru bola dohodnutá na 48 mesiacov. V zmluve bola zároveň uvedená celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť, a to v sume 5.387,30 eura pri výške zľavnenej úrokovej sadzbe 14,90% a pri úrokovej sadzbe nezľavnenej 16,90%, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť bola v zmluve uvedená sumou 5.584,10 eura. Pre prvý prípad bola v zmluve

uvedená RPMN vo výške 16,60% a pre druhý prípad vo výške 18,93%. V čl. II ods. 5 písm. b) zmluvy je uvedené, že v prípade nesplácania úveru, resp. v prípade neplnenia si dojednaných povinností je veriteľ v súlade s podmienkami oprávnený vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru z dôvodov, spôsobom a za podmienok upravených v čl. VIII. podmienok. V tomto článku podmienok je pod písmenom a/ zakotvené oprávnenie banky požadovať vrátenie celej pohľadávky s príslušenstvom pred dátumom konečnej splatnosti úveru dohodnutým v zmluve a vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru, ak počas trvania zmluvy klient dostane do omeškania s úhradou jednej anuitnej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace, bol na jej zaplatenie bankou písomne vyzvaný a súčasne upozornený na zámer uplatniť právo banky vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru, pričom od tohto upozornenia uplynulo viac ako 15 dní. Z platobnej histórie vyplynulo, že k čerpaniu úveru v celej sume 4.010 eur došlo v deň uzavretia zmluvy dňa 01. 10. 2019 a žalovaný zaplatil celkovo (do 08. 10. 2020) sumu 1.426,91 eura, z ktorej suma 56,60 eura bola započítaná na poplatok za poskytnutie úveru vo výške 40,10 eura a 16,50 eura na poplatky za upomienky (3 x 4 eur +3 x 1,50 eura). Úhrady žalovaného boli použité na úhradu istiny v rozsahu 773,26 eura a na úhradu úroku z úveru v rozsahu 594,90 eura. Z úhrad žalovaného bola suma 2,15 eura použitá na zaplatenie sankčného úroku, keď žalovaný neplatil dohodnuté mesačné splátky na čas. Súčet zaplatenej istiny a zmluvného úroku predstavuje 1.368,16 eura, čo pri výške dohodnutej mesačnej splátky 111,40 eura znamená, že žalovaný zaplatil celkovo 12 splátok a časť 13. splátky, t.j. zaplatil splátky splatné 31. 10. 2019, 30. 11. 2019, 31. 12. 2019, 31. 01. 2020, 28. 02. 2020, 31. 03. 2020, 30. 04. 2020, 31. 05. 2020, 30. 06. 2020, 31. 07. 2020, 31. 08. 2020, 30. 09. 2020 a nezaplatil celú splátku splatnú 31. 10. 2020. S dátumom 11. 01. 2021 označeným ako „Tretia upomienka - pokus o zmier“, VÚB, a.s. vyhotovila list, ktorý podľa poštového podacieho hárku Slovenskej pošty, a.s. odoslala ešte v ten deň doporučenou zásielkou žalovanému na adresu uvedenú v úverovej zmluve. V uvedenom liste VÚB, a. s. žalovanému oznámila, že voči nemu eviduje pohľadávku po splatnosti vo výške 356,45 eura, z toho istina 207,17 eura, úroky 138,79 eura, úroky z omeškania 0,99 eura a poplatky 9,50 eura. VÚB, a. s. v liste súčasne žalovaného vyzvala na okamžité zaplatenie dlžnej sumy s tým, že v opačnom prípade bude požadovať, aby vrátil celú poskytnutú sumu úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti dohodnutým v zmluve o úvere. Listom zo dňa 17. 02. 2021 označeným ako „Výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom“ VÚB, a. s. žalovanému oznámila, že z dôvodu, že napriek jej predchádzajúcim upomienkam neuhradil dlžnú pohľadávku banky z titulu Zmluvy o poskytnutí spotrebného úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 01. 10. 2019, dnešným dňom vyhlasuje predčasnú splatnosť uvedeného úveru vrátane jeho príslušenstva so zostatkom 3.458,92 eura, z toho istina 3.236,74 eura, ktorá sa počnúc zajtrašším dňom úročí úrokovou sadzbou z omeškania v zmysle zmluvy o úvere až do jej zaplatenia, základné úroky 210,20 eura, sankčné úroky 2,48 eura, poplatky 9,50 eura. VÚB, a.s. napokon v tomto liste žalovaného vyzvala na zaplatenie predčasne zosplateného úveru s príslušenstvom v lehote 7 dní od doručenia výzvy. Konštatoval, že žalobkyňa odvodzuje svoju aktívnu legitímáciu od zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorú uzavrela s VÚB, a.s., a to rámcovú dňa 13. 11. 2020 a na konkrétnu pohľadávku dňa 28. 02. 2023, ktorej predmetom bolo postúpenie pohľadávky voči žalovanému zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru Reg. č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX. Nakoľko žalobkyňa žiadala priznať žalovanú pohľadávku z úveru na základe toho, že ju predčasne zosplatenila na základe oprávnenia zakotveného v úverovej zmluve, s ohľadom na aktuálnu rozhodovaciu prax súdov vyššieho stupňa sa zaoberal tým, či k tomuto zosplateniu došlo na základe platných právnych úkonov. V rámci predbežného právneho posúdenia vykonaného na pojednávaní konštatoval, že nedošlo k predčasnej splatnosti úveru a úver je tak splatný podľa podmienok dohodnutých v úverovej zmluve, keď zosplätňovací úkon, ako aj upomienku, ktorá mu predchádzala vyhodnotil ako neplatné právne úkony podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na toto posúdenie mohla žalujúca strana reagovať, pokiaľ by sa pojednávania zúčastnila. Túto možnosť však nevyužila a túto okolnosť nepovažoval za takú, pre ktorú by mal pojednávanie odročiť, keď predbežné právne posúdenie v tomto spore vychádzalo z právnych názorov Krajského súdu v Žiline, ktoré už žalobkyňa bolo známe (v sp. zn. 6CoCsp/2/2023 vystupuje ako žalobkyňa). S poukazom na to, že v upomienke zo dňa 11. 01. 2021 bol žalovaný upozornený na omeškanie so sumou vo výške 356,45 eura, z toho istina 207,17 eura, úroky 138,79 eura, úroky z omeškania 0,99 eura a poplatky 9,50 eura konštatoval, že bolo zrejmé, že omeškaná istina a úroky (z ktorých výlučne pozostávala každá anuitná mesačná splátka úveru) spolu v sume 345,96 eura (207,17+138,79) zodpovedá viac ako trom omeškaným splátkam a jednoznačne nemožno (z tejto samotnej upomienky) ustáliť o ktoré konkrétne splátky ide. Pokiaľ ide o

samotný obsah zosplätňovacieho úkonu, v ňom špecifikácia, s ktorou konkrétnou splátkou/splátkami sa žalovaný dostal do omeškania a v akom rozsahu, absentuje úplne. Na základe vyššie uvedeného dospel k záveru, že upomienku a oznámenie o vyhlásení splatnosti nemožno považovať za určité a tým platné právne úkony podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z tohto dôvodu neboli splnené podmienky stanovené v § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka na predčasné zosplätnenie úveru. V dôsledku toho, pohľadávka, ktorú postupovala VÚB, a.s. na žalobkyňu splatná nebola. Nakoľko v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. VÚB, a.s. mohla postúpiť len splatnú pohľadávku a táto podmienka splnená nebola, postúpenie je pre rozpor s uvedeným zákonným ustanovením neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Tento záver v konečnom dôsledku znamená, že žalobkyňa žalovanú pohľadávku nenadobudla a nie je tak v spore aktívne vecne legitimovaná. Zároveň akcentoval, že ak by aj bolo možné vyhodnotiť vyššie uvedené úkony VÚB, a.s., ktoré vykonala s poukazom na § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka ako platné, poukázal na závery Krajského súdu v Žiline uvedené v rozhodnutí sp. zn. 10CoCsp/61/2022 zo dňa 30. 11. 2022, v zmysle ktorých len podací hárok nepreukazuje doručenie zásielky a ani to, že sa zásielka dostala do dispozičnej sféry adresáta. Argumentácia, že odosielateľ by mal disponovať buď doručenkou alebo potvrdením o faktickom nedoručení, vrátane jeho dôvodu zodpovedá úvahám a záverom Najvyššieho súdu SR vysloveným v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/36/2020 z 15. 12. 2020, ktoré rozhodnutie bolo publikované i v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R 4/2021. Pre chýbajúcu účinnosť výzvy a následne nadväzujúceho zosplätnenia nemohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky, čo spôsobilo nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobcu. S ohľadom na tento záver považoval za nadbytočné zaoberať sa otázkou dôvodnosti nároku.

1.2. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), s tým, že žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil, preto mu ju súd prvej inštancie nepriznal.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom 09. októbra 2024 č. k. 7CoCsp/35/2024 - 167 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (výrok I.) a žalovanému nepriznal voči žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho konania (výrok II.).

2.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, z výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam, následne vec i správne právne posúdil a svoje rozhodnutie dostatočne vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil.

2.2. Odvolací súd mal za to, že v danom prípade súd prvej inštancie dostatočným spôsobom popísal nielen skutkové okolnosti prejednávanej veci ale i jej právne posúdenie. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie považoval za potrebné uviesť, že uvedenie splátky, pre ktorú sa dostal spotrebiteľ do omeškania a ktorá je podkladom pre uplatnenie práva podľa § 53 ods. 9 OZ v súvislosti s ust. § 565 OZ je významné nielen z pohľadu toho, že zaplatením tejto splátky môže žalovaný zvrátiť okamžitú splatnosť spotrebiteľského úveru. Inak povedané pre určitosť právneho úkonu zosplätnenia úveru vôbec nepostačuje, ak údaj o tom, ktorá konkrétna splátka predčasnú splatnosť vyvolala možno vyvodit' z ust. § 565 OZ v spojení s ust. § 53 ods. 9 OZ. Odvolací súd akcentoval, že nie je úlohou súdu v prípade nekonkrétnej notifikácie v zmysle § 53 ods. 9 OZ preskúmaním platobnej histórie úverového vzťahu, či „rozpočítavaním“ dlžných súm zisťovať, pre ktorú dlžnú splátku mohol veriteľ úver zosplätniť.

2.3. Odvolateľka podľa odvolacieho súdu mylne argumentovala, že určenie od akej omeškanej splátky sa žalovaný dostal do omeškania a od akej konkrétnej splátky si žalobkyňa uplatňuje predčasné zosplätnenie dlhu je právnym posúdením a žalobkyňa nemá povinnosť vec právne kvalifikovať, ale len skutkovo vymedziť. Odvolací súd sa stotožnil s názorom, že právne posúdenie veci je na súde v zmysle zásady „iura novit curia“, avšak konkretizovanie splátky, pre ktorú došlo k zosplätneniu spotrebiteľského úveru, je skutkovým tvrdením, a nie právnym posúdením ako sa mylne domnievala odvolateľka. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/99/2018, 4Cdo/7/2018, 2Cdo/111/2021.

2.4. Odvolací súd uzavrel, že zodpovedanie otázky platnosti upozornenia spotrebiteľa a uplatnenie práva v zmysle § 53 ods. 9 OZ bolo rozhodujúce pre skutkové a právne posúdenie skutočnosti, či došlo k účinnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Uvedené bolo potom rozhodné aj vo vzťahu k otázke či je daná aktívna vecná legitimácia žalobkyne v spore, a to z hľadiska súladu postupu žalobkyne s

podmienkami prezumovanými v ust. § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky, pričom súd prvej inštancie dospel k správneému záveru, že aktívna vecná legitímácia žalobkyne v prejednávanej veci daná nie je. Z uvedených dôvodov odvolací súd vyhodnotil námietku žalobkyne ako nedôvodnú.

2.5. Vo vzťahu k preukazovaniu riadneho doručovania odkázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/36/2020 z 15. 12. 2020 a uviedol, že účinnosť adresovaných jednostranných hmotnoprávných úkonov v režime Občianskeho zákonníka, resp. celkovo v oblasti súkromného práva predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi, t. j. že sa dostane do sféry jeho dispozície - už týmto okamihom začína právny úkon pôsobiť voči druhej zmluvnej strane. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne zoznámil s obsahom hmotnoprávneho úkonu, postačuje, že mal objektívnu možnosť spoznať jeho obsah a poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/129/2010 z 28. 01. 2011.

2.6. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaný síce bol v odvolacom konaní úspešný, avšak odvolací súd nezistil, že by mu v súvislosti s odvolaním podaným zo strany žalobkyne preukázateľne vznikli náklady, preto žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

3. Žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) podala voči rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. c) CSP, žiadajúc, aby dovolací súd zrušil v celom rozsahu napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Zároveň si uplatnila aj nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

3.1. Dovolateľka namietala porušenie práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP v súvislosti s nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu, keďže odvolací súd podľa názoru žalobkyne svoj potvrdzujúci rozsudok odôvodnil arbitrárne, pričom vniesol do problematiky vyhlásenia splatnosti v sporoch s prvkom spotrebiteľa nepredvídateľnosť, v dôsledku čoho došlo k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu. Z celého kontextu napadnutého rozhodnutia sa rozhodnutie odvolacieho súdu javilo žalobkyňi ako zmätočné, nespravodlivé a tendenčné, z ktorého vyznieva skôr úmysel umelej „ochrany spotrebiteľa“ v rovine zamietnutia žaloby za každú cenu a vyhľadávania dôvodov neplatnosti právneho úkonu, než spravodlivé súdne rozhodnutie rešpektujúce (aj) práva veriteľa, vo vzťahu ku ktorému dlžník neplní povinnosti, na ktorých plnenie sa zmluvne zaviazal.

3.2. Dovolateľka vymedzila dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP, ktorý je daný vtedy, ak rozhodnutie odvolacieho súdu závisí od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. V predmetnom prípade podľa dovolateľky ide o vyriešenie právnej otázky: „či je veriteľ povinný za dodržania podmienok uvedených v ust. § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej ako „OZ“) a § 565 OZ súčasne v podaní, ktorým toto právo uplatňuje, resp. v podaní, ktorým upozorňuje na možné uplatnenie tohto práva v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ uvádzať, pre ktorú konkrétnu splátku hodlá pristúpiť, resp. pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky, t. j. či je skutkové vymedzenie splátky, pre nesplnenie ktorej by mohlo dôjsť (vo výzve podľa § 53 ods. 9 OZ) / došlo (vo výzve, ktorou sa uplatňuje právo na vyhlásenie splatnosti podľa § 565 OZ) k uplatneniu práva podľa § 565 OZ v spojení s ust. § 53 ods. 9 OZ náležitosťou týchto právnych úkonov, ktorej prípadné neuvedenie by spôsobovalo neplatnosť uplatnenia práva podľa § 565 OZ.“ Dovolateľka uviedla, že k otázke výkladu, či skutkové vymedzenia splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k uplatneniu práva podľa § 565 OZ v spojení s ust. § 53 ods. 9 OZ je náležitosťou takéhoto právneho úkonu, ktorej prípadné neuvedenie by spôsobovalo neplatnosť tohto právneho úkonu, zaujal stanovisko dovolací súd v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej ako „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) sp. zn. 1Cdo/123/2022 z 30. 01. 2024. Dovolací súd dospel pri riešení vyššie vymedzenej právnej otázky k opačnému záveru a rozhodol odchyľne od rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/123/2022 z 30. 01. 2024 v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 26. 06. 2024. Keďže dovolací súd pristupuje k výkladu ust. § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ rozdielne, dovolanie smeruje voči riešeniu tejto otázky ohľadne povinnosti špecifikácie splátky, pre ktorú dochádza k zosplatneniu vo výzve v zmysle ust. § 53 ods. 9 OZ resp. v samotnom zosplatnení, a následne skutočnosti či táto skutočnosť je alebo nie je podmienkou platnosti tohto úkonu. Poukázala na body 13. a 14. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu a uviedla, že sa s uvedeným právnym posúdením v žiadnom prípade nestotožňuje, nakoľko je v rozpore s výkladom ust. § 53 ods. 9 OZ v spojitosti s ust. § 565 OZ. Zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva

povinnosť veriteľa konkretizovať splátku, pre ktorú veriteľ hodlá zosplatiť úver (vo výzve podľa § 53 ods. 9 OZ) / zosplatnil úver (v úkone podľa § 565 OZ) a ani povinnosť konkretizovať splátku, s ktorou je dlžník v omeškaní. Žalobkyňa zastáva názor, že zo strany veriteľa nedošlo pri uplatnení práva podľa ust. § 565 OZ k porušeniu žiadnej zákonnej povinnosti. V konaní bolo riadne preukázané, že možnosť zosplatnenia úveru bola medzi postupcom a žalovaným dohodnutá. Žalovaný bol preukázané v omeškaní so zaplatením splátok aspoň tri mesiace, pričom bolo zároveň preukázané, že postupca upozornil žalovaného v lehote nie kratšej ako 15 dní na možné uplatnenie práva v zmysle ust. § 565 OZ (podaním zo dňa 11. 01. 2021). V zmysle vyššie uvedeného má žalobkyňa za to, že je zrejme, že v prípade, ak postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru podaním zo dňa 17. 02. 2021 - toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 565 OZ a v súlade s aktuálnou rozhodovacou praxou najvyššieho súdu (uznesenia sp. zn. 5Cdo/224/2021 z 30. 11. 2022, sp. zn. 4Cdo/132/2021 z 15. 12. 2022, sp. zn. 7Cdo/26/2023 z 29. 11. 2023, sp. zn. 6Cdo/87/2023 z 31. 05. 2023, sp. zn. 1Cdo/148/2022 z 12. 07. 2023) pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 31. 10. 2020 (t. j. splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru predchádzala po dobu troch mesiacov a pre ktorej nezaplatenie mohol ako jedinej vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru) a zároveň toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ po omeškaní spotrebiteľa (žalovaného) s platením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, pričom spotrebiteľ (žalovaný) bol nesporne na toto oprávnenie veriteľa upozornený (podaním zo dňa 11. 01. 2021). Dovolateľka uviedla, že špecifikácia splátky, pre ktorú došlo k zosplateniu, by bola, prihliadnuc na citované rozhodnutia najvyššieho súdu nadbytočná, keďže z aktuálnej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu jasne vyplýva, že vždy môže ísť len o splnenie jednej konkrétnej vymedzenej splátky, a teda veriteľ si nemôže „vybrať“, pre nesplnenie ktorej splátky toto právo uplatňuje. Dovolateľka zastávala právny názor, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť vo výzve pred zosplatením ani vo vyhlásení mimoriadnej splatnosti konkrétne, ktorá splátka mimoriadnu splatnosť vyvolala, priam naopak, najvyšší súd o predmetnej otázke už rozhodol, a to tak, že špecifikácia splátky, pre ktorú dochádza k zosplateniu, nie je podmienkou platnosti predčasného zosplatenia dlhu. Žiadnu takúto povinnosť (uviesť v zosplatení ani vo výzve podľa § 53 ods. 9 OZ konkrétnu splátku) zákon veriteľovi neukladá. Teda jednoducho povedané, postupcovi, resp. žalobkyni žiadna právna norma neukladala povinnosť v podaní zo dňa 11. 01. 2021 ani v podaní zo dňa 17. 02. 2021, ktorou došlo k mimoriadnej splatnosti úveru uviesť splátku, pre ktorú k tomuto zosplateniu aj došlo. Ohľadne platnosti právneho úkonu poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. mája 2020, sp. zn. 4Cdo/9/2017. Obdobne vo veciach, v ktorých sa riešilo, že pre ktorú splátku bol veriteľ oprávnený zosplatiť úver a od kedy je potrebné počítat začiatok premičacej doby v spotrebiteľských veciach bolo rozhodnuté aj v uzneseniach najvyššieho súdu so sp. zn. 7Cdo/268/2020, 4Cdo/201/2022, 1Cdo/53/2021, 4Cdo/231/2021, 9Cdo/368/2021, 4Cdo/23/2021, 2Cdo/332/2021, 6Cdo/71/2022, 2Cdo/272/2021, 1Cdo/61/2022, 4Cdo/250/2021, 4Cdo/262/2021, 2Cdo/298/2021, 4Cdo/221/2022, 6Cdo/64/2021, 9Cdo/98/2022, 1Cdo/143/2022, 6Cdo/87/2023, ktoré podľa názoru žalobkyne predstavujú ustálenú judikatúru dovolacieho súdu, a od ktorej sa vo veci konajúce súdy odklonili napriek tomu, že v čase vydania napadnutého rozhodnutia im boli známe. S ohľadom na uvedené mala dovolateľka za to, že výklad dotknutých zákonných ustanovení v tom zmysle, že veriteľ je povinný uviesť rozhodnú splátku v upozornení pred zosplatením podľa § 53 ods. 9 OZ a rovnako aj v samotnom zosplatení nemôže v žiadnom ohľade obstať, keďže v realite by veriteľ uvádzal v týchto právnych úkonoch rôzne splátky, pričom spotrebiteľovi by táto informácia neprinesla vôbec žiadnu informačnú hodnotu. Naopak, prihliadnuc k uvedenému modelovému príkladu by sa spotrebiteľ paradoxne mohol dostať do informačnej asymetrie práve v prípade, kedy by veriteľ uviedol vo výzve podľa § 53 ods. 9 OZ akúkoľvek omeškanú splátku, nakoľko by spotrebiteľ mohol nadobudnúť mylnú domnienku, že uhradením len tejto splátky zabráni zosplateniu, čo by však nemohlo nastať, nakoľko pri úhrade (len) tejto splátky by podmienky podľa § 53 ods. 9 OZ zostali zachované (spotrebiteľ by bol naďalej v omeškaní so splácaním dlhu po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, keďže zvyšné splátky neuhradil a zároveň bol upozornený na možné uplatnenie práva na vyhlásenie splatnosti). V tejto súvislosti poukázala aj na uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 5Cdo/196/2009 zo dňa 22. 09. 2010.

4. Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427

ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

7. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa.

7.1. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

8. Podľa § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolateľka bola toho názoru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je arbitrárne a nepredvídateľné.

9. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom *denegatio iustitiae* (odmietnutia spravodlivosti).

10. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že podľa ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentmi vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vétrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*). Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, najmä pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že za porušenie práva strany sporu na spravodlivý proces treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia, odníma možnosť náležite argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Zjavný nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia teda je porušením práva na spravodlivé súdne konanie a táto vada zakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

11. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľky tvrdiacej, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúci je výlučne záver dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď sp. zn. 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017, 9Cdo/213/2021). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľky, že v konaní došlo k tvrdenej vade zmätočnosti, pričom takúto vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu nezistil.

12. Ak dovolateľka v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP namietala arbitrárnosť a nepredvídateľnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, dovolací súd opakovane uvádza, že odôvodnenie rozhodnutia v odvolacom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

13. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvej inštancie späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu by bolo možné považovať za nepredvídateľný len vtedy, ak by odvolací súd založil rozhodnutie (hoci potvrdzujúce) na nových skutkových zisteniach alebo na aplikácii úplne inej právnej normy, ktorú súd prvej inštancie nepoužil, pričom by odvolací súd nedal stranám sporu možnosť vyjadriť sa k týmto novým skutkovým alebo právnym okolnostiam. K takejto situácii v preskúmvanej veci nedošlo. Odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie na základe tých istých dôvodov, ktoré uvádzal už súd prvej inštancie a s ktorými sa odvolací súd stotožnil (bod 5., 25. a 29. odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu). Z uvedeného dôvodu nemožno napadnutý rozsudok považovať za nepredvídateľný.

14. K zjavnej neodôvodnenosti (arbitrárnosti) rozhodnutí všeobecných súdov ústavný súd uviedol, že je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokovaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). V preskúmvanej veci dovolací súd zistil, že odvolací súd sa nielen stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie ako vecne správnym, ale sám tiež reagoval na odvolacie námietky žalobkyne a na potvrdenie správnosti doplnil ďalšie dôvody. Odvolací súd zdôraznil, že vo výzve na zaplatenie musí veriteľ nezameniteľne určiť konkrétnu splátku, s ktorou je spotrebiteľ v omeškani, keďže len zaplatením tejto splátky môže zvrátiť okamžitú splatnosť úveru. Z gramatického výkladu § 53 ods. 9 OZ vyplýva, že ide vždy o jednu konkrétnu splátku, nie o kumuláciu viacerých neuhradených splátok. Ak veriteľ túto náležitosť vo výzve neuvedie, je neplatný nielen úkon vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, ale aj následné postúpenie pohľadávky, čo má za následok nedostatok aktívnej legítimácie žalobcu (body 8. až 24. odôvodnenia rozsudku).

15. Z vyššie uvedeného vyplýva, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nemožno považovať za nedostatočne odôvodnený, ani za zmätočný a nekonzistentný preto dovolanie nie je prípustné. To, že dovolateľka nesúhlasila so závermi odvolacieho súdu, nezakladá existenciu dovolacieho dôvodu vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP

16. Podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

17. Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie

právne posúdenie vecí, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

17.1. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením vecí je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

18. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

19. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP má určujúci význam vymedzenie „právnej“ otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, lebo pri jej riešení ešte nedošlo k ustáleniu rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo jeho jednotlivé senáty naďalej zastávajú odlišné (rozdielne) právne názory, čo sa prejavuje v ich rozdielnom rozhodovaní.

20. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu, ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Na to, aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia vecí (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti (vecnej prejednatel'nosti) dovolania, zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (napr. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/64/2018). K posúdeniu dôvodnosti dovolania a teda vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení), môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania.

21. Žalobkyňa vyvodzovala prípustnosť dovolania aj v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c) CSP, keď podľa jej názoru bola zo strany odvolacieho súdu nesprávne právne posúdená otázka spojená s výkladom ustanovenia § 53 ods. 9 OZ (účinného v rozhodnom čase, pozn.) v spojení s § 565 OZ a to, „či je veriteľ povinný za dodržania podmienok uvedených v ust. § 53 ods. 9 OZ a ust. § 565 OZ ... uvádzať, pre ktorú konkrétnu splátku pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky...“, ktorá je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu rozhodovaná rozdielne (bod 3. tohto uznesenia). Poukázala na podľa jej názoru odlišné rozhodnutia dovolacieho súdu vo veci sp. zn. 1Cdo/123/2022 a sp. zn. 5Cdo/197/2022.

22. Dovolateľkou načrtnutú rozdielnosť rozhodovania tejto otázky v prípadoch však medzičasom vyriešil najvyšší súd v judikáte č. 34/2025, ktorého právna veta znie „Bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatnenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutie oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. októbra 2024). Právny úkon nekonkretizujúci splátku je preto nedostatočne určitý, sankcionovaný neplatnosťou (podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).“ Podľa názoru najvyššieho súdu bola právna otázka nastolená dovolateľkou ustálenou praxou dovolacieho súdu už vyriešená, keďže za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, a

nie rozdielnu prax dovolacieho súdu v ojedinelých prípadoch. Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd rozhodol v súlade s právnym názorom vyjadreným v R 34/2025 (uznesenie najvyššieho súdu z 13. februára 2025, sp. zn. 6Cdo/152/2022), hoci tento judikát bol prijatý až po jeho rozhodnutí.

23. Pre úplnosť najvyšší súd poznamenáva, že nemal dôvod preskúmanú vec predložiť na rozhodnutie veľkému senátu, pretože pre neprípustnosť dovolacích otázok v rozhodnutiach (sp. zn. 1Cdo/123/2022 a sp. zn. 5Cdo/197/2022), na ktoré poukazovala dovolateľka meritórne nastolenú otázku neriešil. Len na okraj a doplnkovo vyjadrené právne názory senátov najvyššieho súdu, ktoré hoci sú súčasťou odôvodnení rozhodnutí dovolacieho súdu, nemožno považovať za záväzné právne názory, keďže neboli dôvodom, bez vyriešenia ktorých by dané veci nebolo možné rozhodnúť (porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. marca 2025 sp. zn. III. ÚS 157/2025-22).

24. So zreteľom na doposiaľ uvedené odvolací súd konštatuje, že pri riešení dovolateľkou nastolenej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, nedošlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci resp. odklonu od rozhodovacej praxe najvyššieho súdu.

25. Dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

26. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené odmietol dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c) a f) CSP.

27. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.